

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **S. M.**

ukaranego z art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu
w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
w dniu 14 stycznia 2025 r. kasacji Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Rejonowego w Szczecinku
z dnia 8 grudnia 2023 r., II W 811/23

uchyła zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze
zawartego w jego pkt I i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Szczecinku do ponownego rozpoznania.

ł.n

UZASADNIENIE

W dniu 6 grudnia 2023 r. do Sądu Rejonowego w Szczecinku wpłynął wniosek
Straży Miejskiej w S. o ukaranie S. M. obwinionego o to, że w dniu 24 października
2023 r. około godziny 20:05 w S. przy ulicy [...] spożywał alkohol w postaci piwa z
puszki w miejscu publicznym, to jest o wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26

października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (k. 3 akt sprawy).

Sąd Rejonowy w Szczecinku wyrokiem nakazowym z dnia 8 grudnia 2023 r., sygn. akt II W 811/23, orzekł:

1. uznał obwinionego S. M. za winnego popełnienia zarzucanego mu wnioskiem o ukaranie czynu, tj. wykroczenia z art. 43¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i za to na podstawie art. 43' ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w zw. z art. 20 § 1 k.w. i art. 21 § 1 k.w. i z art. 9 § 1 k.k. wymierzył mu karę miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin.
2. zwolnił obwinionego od ponoszenia zryczałtowanych wydatków postępowania oraz od opłaty (k. 27).

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się w dniu 23 grudnia 2023 r. (k. 31).

Kasację od wymienionego wyroku wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżył go w części dotyczącej orzeczenia o karze zawartego w punkcie 1, na korzyść obwinionego S. M..

Na podstawie art. 111 k.p.s.w. oraz art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w., skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 43¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j.), polegające na wymierzeniu obwinionemu S. M. na podstawie tego przepisu kary miesiąca ograniczenia wolności mimo, iż w jego sankcji przewidziano jedynie możliwość wymierzenia kary grzywny. W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Szczecinku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie wymienionemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka została uwzględniona.

Powyższy wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Szczecinku z dnia 8 grudnia 2023 r. o sygn. akt II W 811/23 został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, wskazanym w zarzucie kasacji. Wskazać należy, iż Sąd Rejonowy wymierzając obwinionemu w zaskarżonym wyroku nakazowym, za przypisane mu wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j.) na podstawie tego przepisu karę miesiąca ograniczenia wolności, dopuścił się rażącego naruszenia prawa materialnego, gdyż sankcja wymienionego przepisu przewiduje jedynie możliwość wymierzenia kary grzywny.

Powyższe uchybienie miało istotny wpływ na treść orzeczenia, gdyż S. M. wymierzono karę surowszą, niż przewidział to ustawodawca. Kara grzywny jest karą rodzajowo łagodniejszą, mniej dolegliwą dla ukaranego od wymierzonej kary ograniczenia wolności, co wynika chociażby z systematyki kar zasadniczych, przewidzianych za popełnienie wykroczeń, zawartej w art. 18 k.w.

Wymierzenie obwinionemu kary nieprzewidzianej w ustawowym zagrożeniu przypisanego mu wykroczenia stanowi rażące naruszenie przepisu prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, w rozumieniu art. 111 k.p.s.w. Stanowisko to znajduje oparcie w dotychczasowym orzecznictwie Sądu najwyższego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 21 kwietnia 2010 r., sygn. akt IV KK 103/10, LEX nr 583897 oraz z dnia 4 maja 2006 r., sygn. akt II KK 82/06, LEX nr 186935.)

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.